

Моркунас Мангирдас

доктор управлінських наук,
доцент факультету економіки і бізнесу,
університет імені Миколаса Ромеріса,
Вільнюс, Литва, e-mail: morkunas.mangirdas@gmail.com

Скварціані Вікторія,

доктор економічних наук,
доцент кафедри економічної інженерії,
Вільнюський технічний університет імені Гедімінаса,
Вільнюс, Литва

E-mail: viktorija.skvarciany@vgtu.lt
orcid.org/0000-0001-8022-4124

Будяєв Максим О.

кандидат економічних наук,
старший викладач кафедри бізнес-економіки та підприємництва
ДВНЗ «Київський національний економічний університет
імені Вадима Гетьмана»
e-mail: maksym.budyayev@kneu.ua
ORCID: 0000-0003-3783-5020

ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВ ТА СИСТЕМ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЇХ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ

Morkunas, M.

Doctor of Management, Associate professor
Mykolas Romeris University, Vilnius, Lithuania
e-mail: morkunas.mangirdas@gmail.com

Skvarciany, V.

Doctor of economics, Associate professor
Vilnius Gediminas technical university, Vilnius, Lithuania
E-mail: viktorija.skvarciany@vgtu.lt
orcid.org/0000-0001-8022-4124

Maksym Budiaiev

PhD in Economics, Senior lecturer,
KNEU named after Vadym Hetman,
Ukraine, Kyiv
e-mail: maksym.budyayev@kneu.ua
ORCID: 0000-0003-3783-5020

PROSPECTS AND SYSTEMS SOFTWARE ENTERPRISES THEIR INVESTMENT ATTRACTIVENESS

Анотація. За результатами дослідження визначено перспективи інвестиційної привабливості підприємств України: основне спрямування на перспективні проекти в Європі та США, так як в Україні недостатня сума інвестицій і динаміка інвестиційної діяльності в цілому. З розвитком інформаційних систем та покращення доступності інформації, очевидним стає постійний моніторинг перспективних розробок світових ринків, їх швидка імплементація та стратегічне спрямування на нішеві продукти, з частими змінами в асортименті та номенклатурі. Додатковими перевагами є дешевше використання робочої сили, нижчі ціни на матеріали та, частково, обладнання, преференції з державними органами влади та курс валют. У статті розглянуто логіко-структурну схему побудови процесу формування інвестиційного за-

безпечення діяльності підприємства на базі запропонованого підходу до інвестиційної привабливості підприємства, що, на відміну від існуючих, дозволяє більш якісно врахувати індивідуальні характеристики підприємства, підвищуючи вірогідність отримання інвестицій. Також, обґрунтовано концептуальний підхід до забезпечення інвестиційної привабливості підприємства з урахуванням інтересів усіх груп стейкхолдерів, що передбачає формування оптимального набору інвестиційних проектів за критеріями економічної і соціальної ефективності, покладених в основу формування моделі «Інформація-Стратегія-Реалізація-Калькуляція», як системи взаємопов'язаних елементів, синергія яких дозволяє досягати пріоритетних стратегічних цілей і використовувати потенційні можливості та динамічні здатності. Запропоноване сутнісне наповнення поняття «інвестиційна привабливість» через призму інтегральної сукупності якісних і кількісних характеристик спроможності потенційних об'єктів інвестування) забезпечувати досягнення визначених фінансових, виробничих, організаційних, соціальних і стратегічних цілей, сформованих на основі очікувань інвесторів і всіх зацікавлених осіб, з урахуванням використання можливостей змін зовнішнього і внутрішнього середовищ і стадій життєвого циклу бізнесу.

Ключові слова: інвестиції, інвестиційна привабливість, темпоральні переваги, інвестиційні стратегії, економетричне моделювання інвестиційної привабливості, структура інвестиційного портфеля підприємства, модель забезпечення інвестиційної привабливості.

Abstract. According to the results of the study, the prospects of investment attractiveness of Ukrainian enterprises were determined: the main focus on perspective projects in Europe and the USA, since in Ukraine the insufficient amount of investments and the dynamics of investment activity as a whole. With the development of information systems and the improvement of accessibility of information, it becomes obvious that constant monitoring of perspective developments of the world markets, their rapid implementation and strategic orientation on niche products, with frequent changes in the range and nomenclature. Additional advantages are the cheaper use of labor, lower prices for materials and, in part, equipment, preferences with state authorities and the exchange rate. The article deals with the logical and structural scheme of construction of the process of formation of investment support of the activity of the enterprise on the basis of the proposed approach to the investment attractiveness of the enterprise, which, unlike the existing ones, allows to take better account of the individual characteristics of the enterprise, increasing the probability of receiving investments. Also, the conceptual approach to ensuring the investment attractiveness of the enterprise is considered, taking into account the interests of all stakeholder groups, which provides for the formation of an optimal set of investment projects based on the criteria of economic and social efficiency, which are the basis of Information-Strategy-Realization-Calculation (ISRC) as a system of interrelated elements, the synergy of which achieves the strategic strategic goals use potential and dynamic ability. The proposed substantive filling of the concept of «investment attractiveness» through the lens of an integral set of qualitative and quantitative characteristics of the ability of potential investment objects to achieve the achievement of certain financial, production, organizational, social and strategic goals, formed on the basis of expectations of investors individuals, taking into account the possibilities of changing the external and internal environment and stages of the business life cycle.

Key words: investments, investment attractiveness, temporal advantages, investment strategies, econometric modeling of investment attractiveness, structure of the enterprise's investment portfolio, model of providing investment attractiveness.

JELcodes: O24

Постановка проблеми. Сучасні умови функціонування та економічного розвитку вітчизняних суб'єктів господарювання характеризуються підвищенням рівня конкуренції, що зумовлює пошук нових інноваційних підходів до розвитку підприємницької діяльності. Як свідчить досвід світових компаній-лідерів, реалізація стратегічних намірів і створення ринкових переваг безпосередньо пов'язані з ефективним використанням сукупності факторів інвестиційної привабливості. На сьогоднішній день, забезпечення розвитку електротехнічних підприємств України, можливе лише за умов підвищення їх інвестиційної привабливості. Обсяги інвестицій на електротехнічних підприємствах, у зв'язку зі складними фінансовими умовами в теперішній час, є критичними, це пояснюється не достатнім рівнем адаптованості промисловості до ринкових умов, пов'язаний з наявністю застарілого обладнання, що вимагає відтворення та розширення виробничо-інвестиційного потенціалу для забезпечення можливості зростання ефективного функціонування підприємства та підвищення продуктивності. Тому одним з першочергових завдань для вітчизняних електротехнічних підприємств є розробка стратегії та тактики забезпечення інвестиційної привабливості, оскільки саме активізація інвестиційної діяльності є необхідною умовою економічного зростання України.

Аналіз досліджень та публікацій. Теоретичні та прикладні аспекти дослідження основних характеристик інвестування, проблем підвищення інвестиційного забезпечення суб'єктів господарювання знайшли відображення у наукових працях таких вітчизняних і зарубіжних авторів, як Є. Долан, В. Беренс, Д. Морісон, К. Макконнелл, Д. Хайман та інших. Проблема здійснення інвестиційних процесів розглядається в роботах як закордонних, так і вітчизняних економістів: Б. Адамова, А. Асаула, О. Балацького, І. Бланка, В. Блохіна, Л. Борща, Б. Буркинського, С. Бутанова, З. Варналія, В. Василенка, В. Геєця, В. Герасимчука, Л. Гітмана, В. Грідасова, В. Гриньової, Б. Губського, П. Гудзя, Б. Данилишина, О. Дацій, М. Дацишина, Л. Довганя, М. Долішнього, В. Захарченка, М. Корецького, Г. Деєвої, А. Дука, Я. Єлейко, І. Заблудської, Б. Кліяненка, В. Коюди, В. Максимова, А. Музиченко, М. Недашківського, М. Панкової, А. Пересади, Л. Петкової, К. Пріба, І. Сазонця, Н. Свірідової, І. Скворцової, М. Теплюк, Н. Татаренко, В. Третяк, В. Федоренка, Д. Черваньова, М. Чумаченка, У. Шарп, А. Шеремета, І. Школа та інших. Удосконаленню статистичних і математичних методів оцінювання й визначення ефективності інвестиційного процесу присвячено науково-методичні розробки Ю. Блеха, С. Богачова, Д. Єндовицького, М. Єрмошенка, Н. Ковтун, Л. Сошникової та інших дослідників.

Виділення не вирішених раніше частин загальної проблеми. Більшість наукових досліджень присвячено необхідності створення та критеріям формування привабливих умов для ведення бізнесу, але незважаючи на це не існує узгодженого методичного підходу до оцінювання інвестиційної привабливості підприємства. Сьогодні є нагальна потреба в багатофакторному аналізі забезпечення інвестиційної привабливості промислових підприємств і формування системи показників, що дасть змогу визначити рейтинг інвестиційної привабливості видів економічної діяльності та дасть можливість прийняти ефективні інвестиційні та управлінські рішення.

Методика дослідження. Методичним підґрунтям роботи є система загальнонаукових і спеціальних методів, які концептуально дають змогу дослідити інвестиційну привабливість підприємств в умовах ринкової неоднорідності, а та-

кож визначити їх взаємозв'язок і вирішити поставлені науково-прикладні завдання. При обґрунтуванні теоретико-методичних засад і опрацюванні практичних рекомендацій щодо підвищення рівня забезпечення інвестиційної привабливості підприємств у використанні такі загальнонаукові методи: абстрактно-теоретичний, історичний, діалектичний, індукції та дедукції, аналізу й синтезу. З метою комплексного оцінювання результативності функціонування та розвитку електротехнічних підприємств застосовано спеціальні методи, а саме: експертний метод вибору показників, методи екстраполяції, факторного аналізу відхилень, економіко-статистичного аналізу, статистичних порівнянь і групування. Розроблення практичних рекомендацій та обґрунтування прикладних аспектів базуються на використанні розрахунково-конструктивного, екстраполяції та абстрактно-логічного методів наукового пізнання.

Мета статті полягає в ідентифікації та обґрунтуванні ключових сценаріїв розвитку економіки України в умовах різних парадигм економічної політики і державного регулювання, а також застосування відповідних інструментів розвитку.

Виклад основного матеріалу. На сьогоднішній день, під час динамічних змін ринкової економіки особливо гостро постає питання систем забезпечення інвестиційної привабливості як для суб'єктів господарювання, так і для інвесторів. Державна служба статистики України до обсягів інвестицій в основний капітал вводить витрати на нове будівництво, реконструкцію, розширення і технічне переобладнання діючих підприємств усіх видів економічної діяльності, витрати на будівництво об'єктів житлово-комунального призначення, витрати на придбання машин і обладнання без здійснення капітального будівництва.

Інвестування економіки країни сприяє її розвитку за рахунок введення в дію основних фондів. Інвестиції складаються з коштів різних видів, а введення основних фондів також відбувається за рахунок аналогічних видів фінансування. Визначення питомої частки інвестицій за різних форм фінансування і обсягів інвестицій у таку галузь економіки, як будівництво, є важливим завданням. У перехідний період в Україні відбувається розшарування власності за такими формами: державна, комунальна, приватна, колективна та міжнародних організацій і осіб [1]. Зазначимо, що під поняттям інвестиційна привабливість підприємства, слід розуміти сукупність характеристик його фінансово-господарської та управлінської діяльності, перспектив розвитку та можливостей залучення інвестиційних ресурсів. За даного підходу не враховуються суб'єктивні фактори формування інвестиційної привабливості, проте застосування кількісних моделей для розрахунку та аналізу спрощується.

Інвестиції в основний капітал розподіляються на кошти: державного бюджету, місцевих бюджетів, власні кошти підприємств та організацій, іноземних інвесторів, населення на індивідуальне житлове будівництво, кредитів банків, інших джерел фінансування [2]. Аналіз показав, що пріоритетним об'єктом капітальних інвестицій є інвестування в оборотні кошти. Їх частка за весь час аналізу в середньому дорівнює 96,5 % із незначними коливаннями, як у сторону збільшення — протягом 2011—2014 рр., так і зменшення — протягом 2015 р. Така ситуація виправдовується загальним станом економіки країни, який у період 2016 р. характеризується як кризовий.

Аналізуючи структуру матеріальних інвестицій, можна дійти висновку, що інвестиційна діяльність підприємств спрямована на оновлення, модернізацію і

розширення виробничих потужностей. Левова частка капітальних вкладень матеріальних інвестицій належить нежитловим спорудам, машинам і обладнанням та інженерним спорудам. Частка капвкладень у названі активи протягом 2011—2015 рр. становить відповідно 71,3 %, 73,9, 70,7, 70,1 %. Незважаючи на негативну тенденцію показника, враховуючи його вагомість у загальній структурі інвестицій і загальний стан економіки в країні, вважаємо таку ситуацію цілком прийнятною. Динаміка капітальних інвестицій є позитивною, хоча у 2015 р. відзначено зменшення темпів приросту капітального інвестування в порівнянні з 2014 р. Темп приросту капітальних інвестицій у 2015 р. склав 1 % по відношенню до попереднього року. Значну частку в структурі капітальних інвестицій 2015 році займають інвестиції в матеріальні активи і становлять 97 %.

Аналіз джерел фінансування капітальних вкладень у період з 2010 р. по 2015 р. показав їх відносну стабільність, а головним джерелом їх фінансування залишаються власні кошти підприємств та організацій, за рахунок яких у 2015 році освоєно 59,0 % інвестицій в основний капітал. Левова частка капітальних інвестицій здійснюється за рахунок власних коштів підприємств і організацій. Їх частка в загальному об'ємі інвестицій протягом 2010—2015 рр. коливається від 58,58 % до 63,75 %. Частка залучених і запозичених коштів, у тому числі кредитів банків, коштів іноземних інвесторів та інвестиційних фондів, у загальних об'ємах капіталовкладень становить 23 %. До основних країн-інвесторів входять: Кіпр — 15075,5 млн дол. США, Німеччина — 7432,7 млн дол. США, Нідерланди — 5040,8 млн дол. США, Російська Федерація — 3706,1 млн. дол. США. За рахунок державного та місцевих бюджетів освоєно 10 % інвестицій в основний капітал. Частка коштів населення на будівництво власного житла становила 8 % усіх капіталовкладень. Структура джерел фінансування капітальних інвестицій в 2013 р. набувала такого вигляду (рис. 1).

Отже, з проведеного аналізу інвестиційної активності по Україні можна зробити висновок, що основну частку в структурі капітальних інвестицій займають інвестиції в матеріальні активи. Динаміка капітальних інвестицій по Україні є позитивною, хоча є зменшення темпів приросту по відношенню до попередніх років. Основним джерелом фінансування капітальних інвестицій є власні кошти підприємств і організацій. Враховуючи незмінність ситуації протягом періоду аналізу, вважаємо, що це є традиційним в інвестиційній діяльності вітчизняних підприємств.

Відповідна ситуація може пояснюватись двома. По-перше, незахищеністю прав іноземного інвестора. По-друге, іноземний інвестор все частіше виступає власником підприємств. Відтак, потрібне подальше дослідження проблем залучення і освоєння іноземних інвестицій. Офіційна статистика показує, що близько 60 % капітальних вкладень в Україні традиційно реалізується за рахунок власних засобів підприємств. Левову частку цих засобів представляють прибуток і амортизаційні відрахування.

Отже, можна зробити висновок, що інвестиційна активність визначається реальною прибутковістю економіки. В структурі капітальних інвестицій в Україні особливе місце належить інвестиціям в основний капітал, що сприяє активізації діяльності машинобудівних підприємств, стає своєрідним важелем розвитку економіки як області, так і країни загалом. Для забезпечення економіки України в цілому достатніми інвестиціями за обмежених внутрішніх ресурсів необхідно створювати сприятливі умови для залучення іноземних інвестицій, зосередити особливу увагу на прийнятті законодавчих документів.

Рис. 1. Структура капітальних інвестицій в Україні за 2017 рр.

Джерело: Сформовано автором за даними[3]

Інвестиційна криза в економіці країни загострила концептуальні і методологічні проблеми організації інвестиційного процесу і формування інвестиційних ресурсів як на макроекономічному, так і на мікроекономічному рівнях. Вирішення проблем на галузевому рівні набуває пріоритетного значення, оскільки на цьому рівні створюється можливість розв'язання завдань на всіх рівнях галузі народного господарства.

Закон України «Про інвестиційну діяльність» зазначає, що інвестиції — це всі види матеріальних та інтелектуальних цінностей, які вкладаються в об'єкти підприємницької та інших видів діяльності, у результаті якої створюється прибуток або досягається певний соціальний ефект. Згідно з цим Законом, суть інвестиційної діяльності полягає в розробці ідей, обґрунтування проекту, матеріально-технічного і фінансового забезпечення, управління діяльністю створеного об'єкта, включаючи його ліквідацію або перепрофілювання відповідно до умов, що змінюються, і можливостей досягнення інвестором поставлених цілей [4].

Основними напрямками інвестиційної діяльності промислових підприємств можна відзначити [5]:

- ✓ збільшення капіталовкладень на технічне переозброєння і реконструкцію;
- ✓ вдосконалення технологічної структури капітальних вкладень, збільшення в їхньому складі питомої ваги засобів праці;
- ✓ зміна галузевої структури капітальних вкладень; — підвищення життєвого рівня населення та задоволення попиту на промислову продукцію;
- ✓ пріоритетне забезпечення капітальними вкладеннями прогресивних напрямків науково-технічного прогресу, що сприяють зниженню ресурсоемності виробництва і підвищенню якості продукції;

- ✓ збільшення обсягів капітальних вкладень на будівництво житла працівникам, медичне обслуговування та страхування;
- ✓ збалансованість інвестиційного циклу.

Необхідність класифікацій і поділу підприємств, для створення ефективних моделей, викликає необхідність згрупувати підприємства за близькими показниками інвестиційної привабливості, схожими проблемами та потребами. Так як відсутня загальноприйнята методика оцінювання інвестиційної привабливості підприємств, групування буде проводитись за результатами власного методичного підходу, а також результатами загальноприйнятого фінансового аналізу (рис. 2).

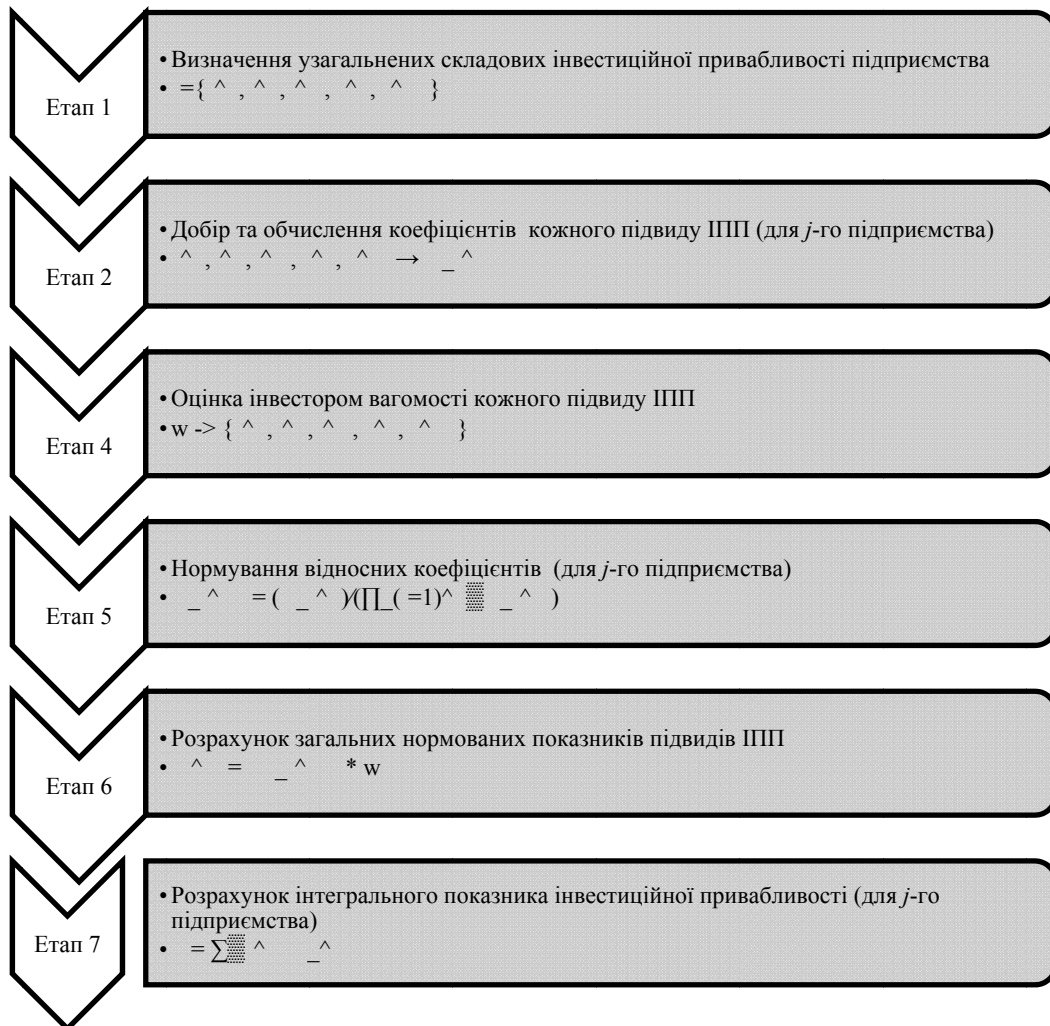

Рис. 2. Розрахунок показника інвестиційної привабливості

Джерело: Розроблено автором

Вході дослідження було визначено, що перша група характеризується вищим за середнє значенням інтегрального показника інвестиційної привабливості та гарний результат експрес-фінансового аналізу. До окресленої групи потрапляють підприємства: ПАТ «Електромашина», ПАТ «Електромашпромсервіс». Друга група підприємств включає компанії, інтегральний показник яких вище середнього, проте результати фінансового аналізу є поганими (нижчі за середні).

Таблиця 1

**ІНТЕГРАЛЬНИЙ ПОКАЗНИК
ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ ЗА БАЗОВИЙ ПЕРІОД**

Підприємство	Мах. значення	ПАТ «Елек- tromаш промсервіс»	ПАТ «ЧПЗ»	ПАТ «Електро машина»	ПАТ «Електро мотор»	ПАТ «ХЕЗ» «Укрелектро маш»	Ваго- мість
Показники ІПП зовнішнього середовища							
Інвес. приваб. країни		1	1	1	1	1	0,2
Інвес. приваб. на- пряму діял.	5	1	1	1	1	1	
Інвес. приваб. регіону	2	0,91	0,93	1,00	0,86	1,00	
Всього		0,58	0,59	0,60	0,57	0,60	
Показники рентабельності							
Коеф. рентаб. активів	>0	0	0	1	0	0	0,1
Коеф. рентаб. влас- ного капіталу	>0	0	0	1	0	0	
Коеф. рентаб. про- дажу	>0	0	0	1,000	0	0	
Коеф. рентаб. реалі- зації продукції	>0	0	0	1	0	0	
Всього		0	0	0,400	0	0	
Показники ділової активності							
Коеф. обор. власного капіталу	>0	1,000	0,015	0,161	0,294	0,000	0,12
Коеф. обор. основних засобів	>0	0,894	0,121	0,000	0,504	1,000	
Коеф. обор. матеріа- льних запасів	>0	0,143	0,091	0,191	1,000	0,075	
Коеф. обор. кред. за- боргованості	>0	0,329	0,084	1,000	0,400	0,188	
Коеф. обор. дебіт. за- боргованості	>0	0,538	1,000	0,440	0,579	0,336	
Всього		0,348	0,157	0,215	0,333	0,192	

Підприємство	Мах. значення	ПАТ «Елек- tromаш промсервіс»	ПАТ «ЧПЗ»	ПАТ «Електро машина»	ПАТ «Електро мотор»	ПАТ «ХЕЗ» «Укрелектро маш»	Ваго- мість
Показники платоспроможності							
Коеф. маневреності влас. капіталу	>0, збільш.	0,177	0,250	0,120	0,387	1,000	0,08
Коеф. забез. влас. оборот. засобами	>0,1	0,030	1,000	0,046	0,324	0,220	
Коеф. платоспромо- жності	>0,5	0,150	1,000	0,566	0,498	0,275	
Всього		0,029	0,180	0,059	0,097	0,120	
Показники ліквідності							
Коеф. абсолютної лі- квідності	>0,1	1,000	0,001	0,096	0,274	0,001	0,08
Коеф. швидкої лікві- дності	0,6-0,8	0,965	0,096	1,000	0,656	0,563	
Коеф. покриття	>1	1,000	0,221	0,945	0,689	0,591	
Всього		0,237	0,025	0,163	0,130	0,092	
Показники майнового стану							
Коефі. оновлення ос- нов. засобів	збільш.	0,330	0,856	0,000	0,546	1,000	0,16
Всього		0,053	0,137	0,000	0,087	0,160	
Життєвий цикл							
1-народження							0,1
2-прискорення росту							
3-уповільнення росту		X	X	X			
4-зрілість					X		
5-занепад						X	
Всього		0,3	0,3	0,3	0,4	0,5	
Середньорічні показники							
Зважений маркетинг бюджет		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,01
Згадуваність в СМІ		0,57	0,14	0,57	0,29	1,00	
Інвестиції		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Дивіденди		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Всього		0,01	0,00	0,01	0,00	0,01	

Підприємство	Мах. значення	ПАТ «Електромаш промсервіс»	ПАТ «ЧПЗ»	ПАТ «Електро машина»	ПАТ «Електро мотор»	ПАТ «ХЕЗ» «Укрелектромаш»	Вагомість
Якісні показники							
Обізнаність споживачів	від 0 до 1	0,38	0,50	1,00	1,00	1,00	0,15
Імідж брендів підприємства	від 0 до 1	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Імідж підприємства	від 0 до 1	1,00	0,89	0,78	0,89	0,78	
Відповідність світовим тенденціям	від 0 до 1	0,00	0,00	0,75	0,50	1,00	
Етичність підприємства	від 0 до 1	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	
Відповідність профілю під-ва цілям інвестора	від 0 до 1	0,90	0,90	1,00	1,00	1,00	
Всього		0,49	0,49	0,68	0,66	0,72	
Інтегральний показник інвестиційної привабливості підприємства		2,047	1,880	2,422	2,279	2,391	

Джерело: Розраховано автором

Такі підприємства, розуміючи власне фінансове становище та економічні перспективи ринку, зробили більший акцент на якісних характеристиках, в досягненні власної інвестиційної привабливості. До них відносяться: ПАТ «Електромотор», ПАТ «Харківський електротехнічний завод «Укрелектромаш». Остання група уособлює підприємства з низькою інвестиційною привабливістю як за інтегральним показником, так і за традиційною фінансовою оцінкою. До неї потрапило підприємство: ПАТ «Черкаський Приладобудівний Завод».

Хоча, кожне підприємство унікальне, тому потребує побудови власної, індивідуальної системи забезпечення інвестиційної привабливості. Проте проведене групування дозволить не тільки зменшити витрати часу та інших ресурсів підприємства при проведенні модифікацій, а і зробити порівняння ефективності функціонування однакових систем на різних підприємствах, що, в результаті, надасть можливість зробити висновки про залежність інвестиційної привабливості від менеджменту компанії.

Основними стратегічними цілями в галузі управління інвестиційною привабливістю підприємств є:

- ✓ нарощування обсягів доступного капіталу для розвитку;
- ✓ підтримка прийнятного рівня ринкової вартості корпоративних прав підприємства;
- ✓ збереження прийнятного рівня основних показників фінансової діяльності;
- ✓ вибір метода інвестування (М&А, краудфандинг, кредитні ресурси).

Аналізуючи історії успіхів зарубіжних і вітчизняних компаній, можна відзначити, що вони досягли успіху не лише за допомогою фінансового підґрунтя, а за рахунок оптимізації складу та обсягів ресурсів, адже, як відомо, сукупність ресурсів дозволяють підприємству створювати певну ресурсну базу для формування його ресурсного забезпечення діяльності та розвитку. Основними завданнями, які ставляться перед системою забезпечення інвестиційною привабливістю підприємств, є:

- ✓ інформаційного забезпечення;
- ✓ розробка методичних рекомендацій для оцінки та порівняння інвестиційної привабливості підприємства;
- ✓ моніторинг ринку інвестицій, пошук можливостей для фінансування;
- ✓ аналіз тенденцій розвитку підприємств лідерів сегменту;
- ✓ розробка основних шляхів підвищення рівня інвестиційної привабливості підприємства;
- ✓ добір та оцінка альтернативних інвестиційних проектів.

Розглядаючи підприємства, які відносяться до першої групи, важливо враховувати не тільки загальні передумови діяльності економіки України. ПАТ «Електромашина», ПАТ «Електромашпромсервіс» мають високу інвестиційну привабливість, порівнюючи з рештою підприємств з інформаційної бази (яка репрезентативно відображає підприємства галузі). Саме тому їх модель має бути направлена на підвищення власної впізнаваності. Для цих підприємств основним кроком моделі забезпечення інвестиційної привабливості буде перший етап, тобто збір та аналіз інформації щодо вільних інвестиційних коштів, вивчення та аналіз ключових інвесторів, узгодження власних цілей з цілями інвесторів. Із зазначеного вище випливає, що дані підприємства, займаючи відповідне положення, є об'єктами розгляду при пошуку інвесторами нових проектів.

Проте в той же час, за відсутності відповідних кроків, підприємства ризикують втратити власне положення, а достатня фінансова ліквідність дозволяє їм більше часу витратити на пошук і підготовку інформаційної бази для стратегічного моделювання системи забезпечення інвестиційної привабливості. Схематичне зображення моделі системи забезпечення для визначених компаній зображено на рис. 3.

На сьогоднішній день для вітчизняних підприємств спрямувати свою діяльність на забезпечення інноваційних перетворень є вкрай важким завданням, оскільки при низькому рівні ліквідності та стрибкоподібного рівня рентабельності, майже половина українських підприємств не в змозі фінансувати інноваційний розвиток. Така тенденція підкреслює актуальність революційного розвитку підприємств, а головне критичну необхідність залучення фінансових ресурсів, найефективнішим з яких є інвестиції. На відміну від кредитних коштів, інвестиційні ресурси є значно дешевшими.

Визначення інвестиційної привабливості об'єкта господарювання потребує обробки значного масиву інформації як про зовнішнє, так і про внутрішнє середовище функціонування підприємства. Така особливість обґрунтована високим рівнем ризикованості для інвестора відносно всіх потенційних об'єктів інвестування.

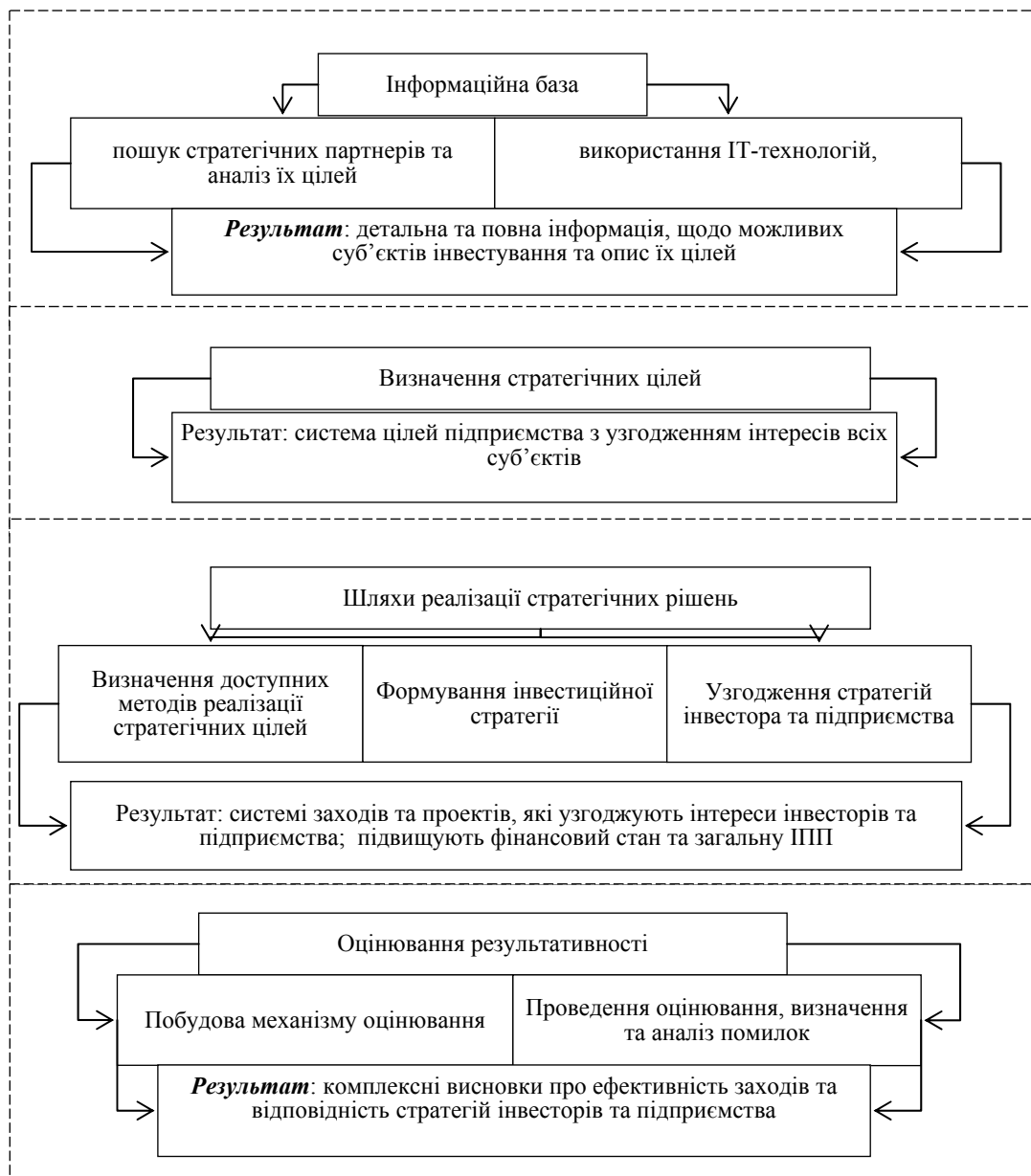

Рис. 3. Модель системи забезпечення інвестиційної привабливості підприємства

Джерело: Розроблено автором

Література

1. Russman, M., Lorenz, M., Gerbert, P., Waldner, M., Justus, J., Engel, P. & Harnisch, M. (2015). Industry 4.0: The future of productivity and growth in manufacturing industries / The Boston Consulting Group. — [Electronic resource] — Access mode: <http://www.zvw.de/media.media.72e472fb-1698-4a15-8858-344351c8902f.original.pdf>

2. Frolov V. The main economic factors of sustainable manufacturing within the industrial policy concept of Industry 4.0. / V. Frolov, D. Kaminchenko, D. Kovylnkin, J. Popova, A. Pavlova // Academy of Strategic Management Journal. — 2017. — vol. 16. — [Electronic resource] — Access mode: <https://www.abacademies.org/articles/the-main-economic-factors-of-sustainable-manufacturing-within-the-industrial-policy-concept-of-industry-40-6856.html>
3. Smit, J., Kreutzer, S., Moeller, C. & Arlberg, M. (2016). Industry 4.0. — [Electronic resource] — Access mode: [www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2016/570007/IPOL_STU\(2016\)570007_EN.pdf](http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2016/570007/IPOL_STU(2016)570007_EN.pdf)
4. Stock, T. & Seliger, G. (2016). Opportunities of sustainable manufacturing in industry 4.0. In the Proceedings of the 13th Global conference on sustainable manufacturing-Decoupling growth from resource use, — pp. 536-541.
5. Tonelli, F., Demartini, M., Loleo, A. & Testa, C. (2016). A novel methodology for manufacturing firms value modeling and mapping to improve operational performance in the Industry era. In the Proceedings of the 49th CIRP Conference on manufacturing systems, pp. 122—127.
7. Чуйко К.С. Формирование адаптивности фирмы в условиях ускорения рыночных изменений: автореф. дис. ... канд. экон. наук: спец. 08.00.01 «Экономическая теория» / К. С. Чуйко. — М., 2007. — 25 с.
8. Shvidanenko G. O. Tepliuk M. A., Budiaiev M. A. Developing an innovative model of resource efficiency for industry. // *Periodyk naukowy Akademii Polonijnej, Częstochowa, Akademia Polonijna w Częstochowie*, 25(6), s.140 — pp. 19—127.

References

1. Russman, M., Lorenz, M., Gerbert, P., Waldner, M., Justus, J., Engel, P. & Harnisch, M. (2015). Industry 4.0: The future of productivity and growth in manufacturing industries. Retrieved May 15, 2018, from <http://www.zvw.de/media.media.72e472fb-1698-4a15-8858-344351c8902f.original.pdf>
2. Frolov V., Kaminchenko D., Kovylnkin D., Popova J., Pavlova A. (2017). The main economic factors of sustainable manufacturing within the industrial policy concept of Industry 4.0. *Academy of Strategic Management Journal* volume 16, Special Issue 2, 2017, from <https://www.abacademies.org/articles/the-main-economic-factors-of-sustainable-manufacturing-within-the-industrial-policy-concept-of-industry-40-6856.html>
3. Smit, J., Kreutzer, S., Moeller, C. & Arlberg, M. (2016). Industry 4.0. Retrieved May 15, 2018, from [www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2016/570007/IPOL_STU\(2016\)570007_EN.pdf](http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2016/570007/IPOL_STU(2016)570007_EN.pdf)
4. Stock, T. & Seliger, G. (2016). Opportunities of sustainable manufacturing in industry 4.0. In the Proceedings of the 13th Global conference on sustainable manufacturing-Decoupling growth from resource use, pp. 536-541.
5. Tonelli, F., Demartini, M., Loleo, A. & Testa, C. (2016). A novel methodology for manufacturing firms value modeling and mapping to improve operational performance in the Industry era. In the Proceedings of the 49th CIRP Conference on manufacturing systems, pp. 122—127.
7. Chujko K.S. Formirovanie adaptivnosti firmy v uslovijah uskorenija rynochnykh izmenenij: avtoref. dis. ... kand. jekon. nauk: spec. 08.00.01 «Jekonomicheskaja teorija» / K.S. Chujko. — М., 2007. — 25 s.
8. Shvidanenko, G. O. Tepliuk, M. A. and Budiaiev M.A. (2017), «Developing an innovative model of resource efficiency for industry», *Periodyk naukowy Akademii Polonijnej, Częstochowa, Akademia Polonijna w Częstochowie*, vol. 25(6), s.140, pp. 19—127.

Стаття надійшла 21.03.2019